

Rapport

Datum: 27 oktober 2005
Rapportnummer: 2005/331

Klacht

Verzoekers klagen erover dat zij niet tijdig door de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden dan wel door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) zijn geïnformeerd over de invoering op 1 mei 2002 en de verhoging op 1 januari 2003 van de legeskosten voor verlenging van een verblijfsvergunning.

Verzoekers klagen er voorts over dat de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van verzoekster pas op 9 mei 2003 met een periode van meer dan een jaar is verlengd, terwijl dit op grond van de toepasselijke regelgeving al eerder mogelijk was geweest. Wanneer de verblijfsvergunning van verzoekster eerder met een periode van meer dan een jaar was verlengd, had dit verzoekster de kosten bespaard van leges.

Tenslotte klagen verzoekers erover dat zij niet eerder zijn geïnformeerd over de mogelijkheid om de verblijfsvergunning met meer dan één jaar te verlengen.

BEOORDELING

Inleiding

1. Verzoekster, van Mexicaanse nationaliteit, is op 10 maart 1997 in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning voor verblijf in Nederland bij echtgenoot (verzoeker; N.o.). Haar verblijfsvergunning is vervolgens vijfmaal verlengd.

2. Tussen de voorlaatste en de laatste verlenging van verzoeksters verblijfsvergunning is het systeem van legesheffing ingrijpend gewijzigd. Sinds 1 mei 2002 worden er ook leges geheven voor de verlenging (of wijziging) van verblijfsvergunningen (€ 169). Deze nieuw geïntroduceerde legesheffing is daarna, als gevolg van een regeringsbesluit op 21 november 2002, met ingang van 1 januari 2003 verhoogd van € 169 naar € 285.

A. Met betrekking tot de informatieverstrekking door de vreemdelingendienst en de IND over de te heffen leges

1. Verzoekers klagen erover dat de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) hen niet tijdig hebben geïnformeerd over de nieuw geïntroduceerde en verhoogde leges voor verlengingen van een verblijfsvergunning. Verzoekers deelden mee dat indien zij tijdig waren geïnformeerd over de invoering van de legesheffing voor de verlenging van een verblijfsvergunning, verzoekster dan een procedure was gestart voor het verkrijgen van het Nederlanderschap.

2. In reactie op de klacht wees de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie erop dat de invoering en verhogingen van de legeskosten zijn vastgelegd in Tussentijdse Berichten Vreemdelingencirculaire (TBV's). De minister gaf aan dat burgers zich door middel van deze TBV's en de publicatie ervan in de Staatscourant in kennis hadden

kunnen stellen van de invoering en wijziging van het legesbedrag. Publicatie in de Staatscourant is een voorwaarde om de regeling als algemeen verbindend voorschrift van kracht te laten zijn.

3. De minister liet ook weten dat individuele burgers over de legesheffing worden geïnformeerd op het moment dat het voor hen van belang is. Bij de verlenging van een verblijfsvergunning gebeurt dat volgens de minister op het moment dat tenminste enkele maanden vóór de aflooptdatum van de verblijfsvergunning een set formulieren aan hen wordt toegezonden.

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

5. Door de publicatie in de Staatscourant van de invoering van de legesheffing en de verhoging daarvan, in combinatie met het verstrekken van informatie daarover door de vreemdelingendienst op het moment van toezending van de desbetreffende aanvraagformulieren, worden de betrokkenen in beginsel voldoende geïnformeerd.

6. Verzoekers stellen dat zij de aanvraagformulieren pas hebben ontvangen nadat zij de vreemdelingendienst daar om hadden verzocht. In zoverre zijn verzoekers mogelijk later dan mogelijk was geweest geïnformeerd over de consequenties die de invoering en de verhoging van de legesheffing voor hen zouden hebben in geval van een nieuwe aanvraag om verlenging.

Aangezien een vreemdeling ook gedurende de behandeling van een naturalisatieaanvraag moet beschikken over een verblijfsvergunning, en de behandeltermijn voor een naturalisatieaanvraag één jaar bedraagt, zou een eerder ingediende naturalisatieaanvraag verzoekster niet hebben kunnen vrijwaren van lesgebetalings.

7. Gezien het voorgaande hebben de IND en de vreemdelingendienst jegens verzoekers niet in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

B. Met betrekking tot het niet eerder verlengen voor de duur van meer dan één jaar

1. Verzoekers stellen dat de verblijfsvergunning van verzoekster volgens de toepasselijke regelgeving eerder dan op 9 mei 2003 verlengd had kunnen worden voor de duur van vijf jaar. In dat geval had zij de legeskosten, die vanaf 1 mei 2002 ook verschuldigd zijn voor de behandeling van verlengingsaanvragen (zie Achtergrond, onder 4.), kunnen besparen.

2. De eerste drie verlengingsaanvragen van verzoekster zijn getoetst aan de Vreemdelingenwet 1994 en in overeenstemming met het daarin bepaalde telkens verlengd

met de duur van één jaar.

3. Vanaf de vierde verlengingsaanvraag (van 12 februari 2002) was de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing. De vergunning had op dat moment volgens die regelgeving voor de duur van vijf jaar kunnen worden verlengd. Het paspoort van verzoekster was echter geldig tot 30 maart 2003, waardoor de vergunning slechts kon worden verlengd tot eind februari 2003 (zie Achtergrond, onder 2.).

4. Voor de behandeling van de laatste verlengingsaanvraag van 9 mei 2003 diende verzoekster leges te betalen. Verzoekster voldeed aan de voorwaarden om de verblijfsvergunning te kunnen verlengen voor de duur van ongeveer vijf jaar, namelijk tot 18 februari 2008.

5. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit brengt onder meer mee dat alleen moet worden afgeweken van dwingende bepalingen indien zich daartoe een bijzondere noodzaak voordoet.

6. De vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden heeft de geldigheid van verzoeksters verlenging naar aanleiding van haar aanvragen telkens verlengd met de maximaal toegestane duur, en heeft daarmee gehandeld in overeenstemming met de geldende wettelijke voorschriften, waarvan gelet op het dwingende karakter in beginsel niet kon worden afgeweken. Dit bracht mee dat de vreemdelingendienst naar aanleiding van de aanvraag van 12 februari 2002 de geldigheidsduur slechts kon verlengen met een jaar. Daaraan doet de wijze waarop de vreemdelingendienst verzoekers tevoren had geïnformeerd (zie hierna onder C.) op zichzelf niet af. Een bijzondere noodzaak op grond waarvan de vreemdelingendienst van de voorschriften moest afwijken, deed zich op het moment van beslissen niet voor. Daarmee is gehandeld in overeenstemming met het redelijkheidsvereiste.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

C. Met betrekking tot het verstrekken van informatie over de termijn waarmee een verblijfsvergunning kan worden verlengd

1. Verzoekers klagen er ten slotte over dat zij niet eerder zijn geïnformeerd over de mogelijkheid om een verblijfsvergunning met meer dan één jaar te verlengen.

2. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

3. Sinds de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 is het mogelijk om een verblijfsvergunning regulier bepaalde tijd te verlengen voor de duur van vijf jaren. Op

12 februari 2002 is de vergunning verlengd tot 18 februari 2003. Omdat de Vreemdelingenwet 2000 inmiddels in werking was getreden, had de vergunning voor een langere termijn kunnen worden verlengd, wanneer de geldigheidsduur van verzoeksters paspoort daaraan niet in de weg had gestaan.

4. Op het aanvraagformulier dat de vreemdelingendienst tevoren aan verzoekster had toegezonden, kon niet worden aangegeven voor welke periode de verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning werd aangevraagd. Het desbetreffende formulier week op dit punt af van het standaardformulier model M35-B, dat die mogelijkheid wel kende. Zoals ook de minister heeft aangegeven, is het aannemelijk dat verzoekers in het kader van de aanvraag niet op de hoogte zijn gesteld van de mogelijkheid van verlenging voor een periode van meer dan één jaar. Zij achtte de klacht op dit punt gegrond.

5. Uit het voorgaande volgt dat verzoekster niet de mogelijkheid heeft kunnen overwegen om de geldigheidsduur van haar paspoort te laten verlengen en daarmee in aanmerking te komen voor een vergunning met een langere geldigheidsduur. Op dit punt heeft de vreemdelingendienst haar met het oog op de behartiging van haar belangen onvoldoende voorzien van informatie. In zoverre is niet voldaan aan het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden is:

- niet gegrond wat betreft het moment waarop de verblijfsvergunning is verlengd met vijf jaar;

- gegrond met betrekking tot de informatieverstrekking over de duur waarmee de verblijfsvergunning kon worden verlengd, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

ONDERZOEK

Op 17 november 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. en zijn echtgenote mevrouw P. te Alphen aan den Rijn, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en een gedraging van de

vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van respectievelijk de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden (de burgemeester van Leiden), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werden aan de minister en de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoekers maakten van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker en de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

BEVINDINGEN

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoekster, van Mexicaanse nationaliteit, werd op 10 maart 1997 in het bezit gesteld van een vergunning tot verblijf in Nederland voor de duur van één jaar met als verblijfsdoel: verblijf bij echtgenoot. De verblijfsvergunning van verzoekster werd nadien viermaal voor de duur van (ongeveer) één jaar verlengd:

- van 22 april 1998 tot 10 maart 2000;
- van 10 februari 2000 tot 10 maart 2001;
- van 23 januari 2001 tot 10 maart 2002;
- van 12 februari 2002 tot 18 februari 2003;

2. Op 9 mei 2003 werd verzoeksters verblijfsvergunning voor de duur van (ongeveer) vijf jaar verlengd, namelijk tot 18 februari 2008.

3. Tot 1 mei 2002 werden er geen legeskosten geheven voor de afhandeling van aanvragen om verlenging van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. Bij de invoering op 1 mei 2002 van de legesregeling voor verlengingsaanvragen bedroeg het legesbedrag € 169. Dit bedrag is, op grond van een besluit van 21 november 2002, op 1 januari 2003 verhoogd tot € 285 (zie Achtergrond, onder 4.).

4. Verzoeksters echtgenoot uitte bij brief van 27 augustus 2003 aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) zijn ongenoegen over de invoering en verhoging van de legeskosten. Hij deelde de IND mee dat hij aan de legesverplichting had voldaan om het aanvraagproces niet te verstoren, maar dat hij bezwaren had tegen de hoogte van de berekende kosten. Verzoeker deelde de IND daarnaast mee dat zijn echtgenote een naturalisatieverzoek zou hebben ingediend indien het besluit van 21 november 2002 tijdig aan hen bekend was gemaakt:

“Gezien het feit dat de verblijfsvergunning van mijn echtgenote op 10 maart 2003 verliep hebben wij, omdat de berichtgeving van de Vreemdelingen­zorg van de politie Hollands Midden uitbleef, in maart jongstleden de formulieren voor verlenging aangevraagd. Bij het ontvangen van de formulieren en toelichtingen namen wij kennis van het in rekening brengen van behandelingskosten voor aanvraag, wijzigingen of verlenging van verblijfsvergunningen, (...) Wij hebben bezwaar tegen deze berekende kosten (...). Onlangs hebben wij de acceptgiro ontvangen en het bedrag vooralsnog betaald om het aanvraagproces zelf niet te verstoren. (...)

Verder wens ik u te wijzen op het feit dat wij, indien wij tijdig na het besluit van 21 november 2002 in kennis waren gesteld van de wijzigingen, de naturalisatieprocedure hadden gestart om te voorkomen kosten te moeten maken voor verlenging van de verblijfsvergunning. Dit lag binnen onze mogelijkheden gezien het feit dat wij op 21 november 2002 reeds voldeden aan de voorwaarden die gesteld worden aan naturalisatie. Wij zijn derhalve van mening dat wij nu geconfronteerd worden met kosten die door tijdige communicatie vanuit de vreemdelingendienst naar alle betrokkenen voorkomen hadden kunnen worden.

Gezien het bovenstaande verzoek ik u enerzijds om een uitleg hoe de hoogte van de behandelingskosten is vastgesteld en anderzijds waarom de wijzigingen niet op een juiste wijze en derhalve ook tijdig zijn gecommuniceerd.”

5. In reactie op verzoeksters klacht liet de IND bij brief van 28 augustus 2003 weten dat de verhoogde legesheffing voortvloeiden uit een regeringsbesluit uit 2001 dat als uitgangspunt heeft dat de te heffen leges ten minste de helft van de kosten dekken van de afdoening

van aanvragen en afgifte van documenten (zie Achtergrond, onder 4.3.). De IND deelde mee dat de legesheffing (en verhoging) ook voortvloeide uit het standpunt dat de burger voor diensten van de overheid een vergoeding behoort te betalen die in redelijke verhouding staat tot de kosten die daarvoor worden gemaakt.

6. Verzoeksters echtgenoot deelde de IND bij brief van 3 september 2003 mee dat in de brief van 28 augustus 2003 niet was ingegaan op de opmerking over de slechte communicatie omtrent de invoering en de verhoging van de legeskosten.

7. De IND liet verzoeksters echtgenoot in reactie hierop bij brief van 23 oktober 2003 onder meer weten dat de verhogingen van de leges in eerste instantie bekend worden gemaakt aan de Tweede Kamer en daarnaast gepubliceerd worden op de website van de IND. Op het moment dat de vreemdeling erover wordt geïnformeerd dat hij zijn verblijfsvergunning dient te verlengen, wordt volgens de IND aan hem tevens bekend gemaakt wat de hoogte is van de hiervoor te betalen leges. De IND liet weten niet te kunnen aangeven waarom de vreemdelingendienst verzoekers hierover niet had geïnformeerd.

B. Standpunt verzoeker

De klacht van verzoekers staat hiervoor weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt minister voor vreemdelingenzaken en integratie

Bij brief van 26 februari 2004 reageerde de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie onder meer als volgt op de klacht van verzoekers:

“De klacht is in drie onderdelen opgesplitst. Na de formulering van elk klachtonderdeel volgt een beoordeling hiervan. Na de beoordeling van het laatste klachtonderdeel volgen de antwoorden op de door u gestelde vragen.

Verzoekers klagen erover dat zij niet tijdig door de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden dan wel door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) over de invoering van de legesregeling voor verlengingen van een verblijfsvergunning zijn geïnformeerd.

In het Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire (TBV) 2002/5, gepubliceerd in de Staatscourant van 12 april 2002, nr. 71, zijn onder meer leges ingevoerd ter afdoening van aanvragen tot het verlengen en wijzigen van de verblijfsvergunning regulier. De leges ter zake van de afdoening van de aanvraag tot het verlengen van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd bedragen vanaf 1 mei 2002 € 169.

In het TBV 2002/49 'Wijziging leges', gepubliceerd in de Staatscourant van 21 november 2002, nr. 225, wordt het legestartief ter afdoening van de aanvraag tot het verlengen van de verblijfsvergunning regulier per 1 januari 2003 verhoogd tot € 285.

Hoewel burgers zich over de invoering en wijziging van het legesbedrag middels voornoemde TBV's in kennis hadden kunnen stellen, wordt de individuele burger in het algemeen door de vreemdelingendienst dan wel de IND geïnformeerd op het moment dat het voor hem van belang is. Bij een verlenging is dat tenminste enkele maanden voor de afloopdatum van de vergunning door toezending van een set formulieren waaronder een aanvraag tot verlenging.

Gebleken is dat de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van mevrouw P. afliep op 28 februari 2003. Bij de ontvangst van de in te vullen aanvraagformulieren voor verlenging heeft mevrouw P. kennis genomen van het legestartief.

Ik acht dit onderdeel van de klacht gelet op het vorenstaande ongegrond.

Verzoekers klagen er voorts over dat de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van verzoekster pas per 10 maart 2003 met een periode van meer dan een jaar is verlengd, terwijl dit op grond van de toepasselijke regelgeving al eerder mogelijk was geweest. Wanneer de verblijfsvergunning van verzoekster eerder met een periode van meer dan een jaar was verlengd had dit verzoekster de kosten bespaard van leges.

Artikel 3.68 van het Vreemdelingenbesluit (zie Achtergrond, onder 2.; N.o.) luidt dat de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd wordt verleend met een geldigheidsduur die één maand korter is dan de termijn gedurende welke de vreemdeling op grond van een geldig document voor grensoverschrijding kan terugkeren naar het land door welks autoriteiten het is afgegeven. Gebleken is dat het paspoort van mevrouw P. geldig was tot 30 maart 2003, zodat de verblijfsvergunning niet langer verlengd kon worden dan tot 28 februari 2003.

Ik acht dit onderdeel van de klacht dan ook ongegrond.

Tenslotte klagen zij erover dat zij niet eerder zijn geïnformeerd over de mogelijkheid om de verblijfsvergunning met meer dan één jaar te verlengen.

In het model M35-B 'Aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd' bestaat de mogelijkheid om (zelf) aan te geven tot wanneer de verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning wordt aangevraagd. In het model dat door de betreffende vreemdelingendienst werd gebruikt en aan mevrouw P. is aangeboden, bestond deze mogelijkheid echter niet.

Hoewel de verblijfsvergunning van mevrouw P., gelet op de geldigheidsduur van haar paspoort, niet langer dan tot 28 februari 2003 kon worden verlengd, is het aannemelijk dat verzoekers niet eerder zijn geïnformeerd over de mogelijkheid om de verblijfsvergunning met meer dan één jaar te verlengen.

Ik acht dit onderdeel van de klacht dan ook gegrond.

Het ligt in de bedoeling om op korte termijn het model M35-B aan te passen in de zin dat standaard verlenging wordt gevraagd voor de maximaal toegestane duur (die vijf jaar kan zijn).

Tevens heeft u mij verzocht een tweetal vragen te beantwoorden.

1. Op grond van artikel 3.67 van het Vreemdelingenbesluit 2000 kan de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning worden verlengd met vijf jaar indien de houder van de verblijfsvergunning op het moment van de aanvraag of van de beschikking gedurende een jaar rechtmatig verblijf heeft als bedoeld in artikel 8 onder a op grond van huwelijk. Als uitgangspunt is dat bij het verlengen van de verblijfsvergunning deze zolang mogelijk verlengd wordt, waarom is in geval van verzoekster de verblijfsvergunning slechts met één jaar verlengd?

2. Hoe vindt de vaststelling van de duur van de verlenging plaats en kan de aanvrager daar geen invloed op uitoefenen?

Ad 1 Zie beoordeling tweede klachtonderdeel.

Ad 2 De vaststelling van de duur van de verlenging behoort ambtshalve plaats te vinden voor de maximaal toegestane duur, overeenkomstig het aan te passen model voor de aanvraag om verlenging.”

d. Standpunt beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden

Bij brief van 1 maart 2004 reageerde de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden onder meer als volgt op de klacht van verzoekers.

“Ad de vraag waarom ingeval van verzoekster de verblijfsvergunning met één jaar is verlengd.

Voor wat de verblijfsrechtelijke situatie van verzoekster betreft. Mevrouw P. geboren 19 januari 1967 en van Mexicaanse nationaliteit, bekend onder V-nummer (...), heeft zich volgens de gegevens van het korps Hollands Midden aangemeld bij de korpschef op 10 maart 1997. Zij heeft een aanvraag ingediend voor een vergunning tot verblijf met als verblijfsdoel verblijf bij haar echtgenoot, de heer G.

Aan mevrouw P. zijn op aanvraag de volgende verblijfstermijnen, in samenhang met een vergunning tot verblijf c.q. verblijfsvergunning, verstrekt:

- 1e aanvraag: 10 maart 1997 tot 10 maart 1998;
- 2e aanvraag: 22 april 1998 tot 10 maart 2000;
- 3e aanvraag: 10 februari 2000 tot 10 maart 2001;

- 4e aanvraag: 23 januari 2001 tot 10 maart 2002;
- 5e aanvraag: 12 februari 2002 tot 18 februari 2003;
- 6e aanvraag: 9 mei 2003 tot 18 februari 2008.

De vergunningen tot verblijf (1e tot en met 4e aanvraag) werden verleend onder het regime van de oude Vreemdelingenwet 1994.

Deze wet en ministeriele regelingen hebben in artikel 24.1 van het Vreemdelingenvoorschrift (zie Achtergrond, onder 1.; N.o.) bepaald dat een vergunning tot verblijf voor ten hoogste één jaar wordt verleend. In artikel 24.2 van dit voorschrift is bepaald dat een vergunning tot verblijf telkens kan worden verlengd voor een periode van één jaar. De termijn voor verlenging kan vijf jaar bedragen, ingeval het een vreemdeling betreft aan wie sedert tenminste vijf jaar onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop een aanvraag tot verlenging van de vergunning tot verblijf is ingediend het krachtens één van de bepalingen van artikel 9 - 10 van de Vreemdelingenwet was toegestaan in Nederland te verblijven. Artikel 24 van het Vreemdelingenvoorschrift bepaalt verder dat het paspoortvereiste onverkort geldt. Dat houdt in dat een vergunning tot verblijf nooit langer geldig kan zijn dan tot een maand voor het verstrijken van de geldigheidsduur van het document voor grensoverschrijding.

Gelet op de hierboven omschreven situatie van mevrouw P. en de wettelijke regeling heeft de korpschef de behandeling van de aanvragen tot verlenen en verlengen van de gevraagde vergunning tot verblijf met beoogd verblijfsdoel conform de wetgeving afgedaan en telkens de aanvraag tot vergunning tot verblijf met één jaar verlengd.

Na afloop van de periode van vijf jaar, waarin krachtens artikel 9 - 10 van de Vreemdelingenwet het verblijf in Nederland was toegestaan op grond van een daartoe verleende vergunning tot verblijf, kan betrokkene aanspraak maken op een vergunning tot verblijf voor een langere periode, rekening houdend met het paspoort-vereiste, dan wel een aanvraag indienen voor een vestigingsvergunning, indien betrokkene dit zou wensen en voldaan zou worden aan de gestelde voorwaarden. De korpschef was in de oude regelgeving verplicht deze mededeling te doen. In 2000 veranderde het beleid ten aanzien van het indienen van aanvragen voor het verlenen c.q. verlengen van een vergunning tot verblijf.

Voor die tijd kon betrokkene een aanvraag in persoon doen na daartoe een afspraak te hebben gemaakt met de Vreemdelingendienst van de Politie Hollands Midden. Betrokkene werd dan met het indienen van de aanvraag in een persoonlijk gesprek geïnformeerd over zijn verblijfsrechtelijke situatie en mogelijkheden. In 2000 ging de Politie Hollands Midden over tot schriftelijke afhandeling. De betrokken vreemdeling kreeg de formulieren voor de aanvraag tot het verlenen c.q. verlengen van verblijf toegezonden op zijn huisadres.

Tegelijk werd informatie over het indienen van de aanvraag meegezonden. De betrokkene werd tevens gewezen op het feit dat voor het verblijf van één jaar zijn paspoort tenminste 13 maanden geldig diende te zijn.

De toegestuurde informatie was een algemeen informatieformulier, waarin niet alle afzonderlijke voorwaarden van verblijfsdoelen, zoals de mededeling dat een vergunning tot verblijf bij verlenging ook voor vijf jaar kon worden afgegeven, zijn vermeld.

Ad de vraag over de vaststelling van de duur van de verlenging.

Zoals aangegeven, is de korpschef gehouden uitvoering te geven aan de wettelijke regeling. Een aantal regels is veranderd met de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet 2000 per 1 april 2001.

In artikel 3.57 van het Vreemdelingenbesluit (zie Achtergrond, onder 2.; N.o.) is bepaald dat een eerste aanvraag voor een verblijfsvergunning kan worden verleend voor de duur van één jaar, met uitzondering van onder meer adoptiekinderen, pleegkinderen, arbeid in loondienst met tewerkstellingsvergunning.

Artikel 3.67 van het Vreemdelingenbesluit geeft aan dat de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Vreemdelingenwet kan worden verlengd met vijf jaar, rekening houdend met het gestelde onder a en b van dit artikel.

Artikel 3.68 van het Vreemdelingenbesluit bepaalt de inkorting van die termijn in verband met de geldigheidsduur van het geldige document voor grensoverschrijding.

De vierde aanvraag van mevrouw P. voor verlenging van de vergunning tot verblijf werd ingediend op 14 februari 2001 en vond daarmee plaats voor de invoeringsdatum van de nieuwe Vreemdelingenwet. Omdat het een vierde vergunning tot verblijf betrof, kon deze slechts verlengd worden voor de periode van één jaar (het oude regime). De vijfde aanvraag werd ingediend op 14 februari 2002 en viel dan ook onder het nieuwe regime. Het paspoort van mevrouw P. was geldig tot 30 maart 2003. Gelet op het gestelde in artikel 3.68 van het Vreemdelingenbesluit kon de korpschef niet anders beslissen dan de verblijfsvergunning niet langer geldig te laten zijn dan tot één maand voor het aflopen van de geldigheid van het document voor grensoverschrijding, i.e. tot 28 februari 2003.

Mevrouw P. vroeg formulieren voor verlenging aan, omdat zij die niet zou hebben ontvangen van de Vreemdelingendienst van de Politie Hollands Midden. Zij heeft de formulieren, tezamen met een kopie van een geldig document voor grensoverschrijding (geldig tot 8 mei 2008) ingediend.

Door de te late indiening van de aanvraag zou sprake kunnen zijn van een niet-tijdig ingediende aanvraag. De overschrijding werd verschoonbaar geacht, gelet op de argumenten van betrokkene. Er ontstond dan ook geen zogenoemd gat in verblijf. Aan

mevrouw P. is een verblijfsvergunning verleend voor de duur van vijf jaar, i.e. tot 28 februari 2008. Met de verlengingsformulieren wordt meegezonden een mededeling dat een verblijfsvergunning bepaalde duur nooit langer geldig is dan tot één maand voor het aflopen van de geldigheidsduur van het document voor grensoverschrijding.

De aanvrager kan nauwelijks invloed uitoefenen op de geldigheidsduur, aangezien de toepassing en uitvoering vastgelegd zijn in de Vreemdelingenwet en diens uitvoeringsvoorschriften. De betrokkene heeft evenmin invloed op de geldigheid van documenten voor grensoverschrijding. Die wordt vastgesteld door de nationale autoriteit c.q. wetgeving van het betreffende land van herkomst.

Een vreemdeling kan wel na afloop van een periode van vijf jaar legaal verblijf in Nederland een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde duur aanvragen. De geldigheid daarvan wordt niet beïnvloed door de geldigheidsduur van het document voor grensoverschrijding, omdat genoemde vergunning voor onbepaalde duur wordt afgegeven.

Bij het toezenden van aanvraagformulieren 1e aanvraag wordt geen schriftelijke informatie over de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning verstrekt. Wel wordt aangegeven dat de geldigheid van het paspoort van invloed is op de geldige duur voor het verblijf van één jaar.

Met vragen over onder meer aanvragen, geldigheidsduur, voorwaarden kan men altijd terecht bij de medewerkers van de telefooncentrale vreemdelingenzorg.

Ik ben van oordeel dat de klacht van de heer G. en mevrouw P. niet gegrond is gelet op het feit dat:

- De korpschef juist gehandeld heeft ten aanzien van het afgeven van vergunningen tot verblijf aan mevrouw P. met betrekking tot de door haar onder het oude regime van de Vreemdelingenwet ingediende aanvragen.

- De korpschef juist gehandeld heeft met betrekking tot het afgeven van een verblijfsvergunning regulier bepaalde tijd voor een kortere periode, omdat het document voor grensoverschrijding een langere duur (voor maximaal vijf jaar) niet toeliet (5e aanvraag).

Gelet op de grote achterstand in de afhandeling van aanvragen is in 2002 bepaald dat er geen beschikkingen M 65 (beperking vanwege de geldigheid van het paspoort) zouden worden geslagen. De betrokkene werd daarvan in kennis gesteld door informatie die meegezonden werd met de aanvraag tot verlenging van de vergunning tot verblijf.

- De korpschef heeft ten aanzien van de 6e aanvraag gehandeld conform de vigerende regelgeving door een verblijfsvergunning regulier bepaalde tijd voor de duur van vijf jaar te verlenen.”

ACHTERGROND

1. Voorschrift Vreemdelingen 1994

“Artikel 24

1. De duur waarvoor een vergunning tot verblijf wordt verleend bedraagt ten hoogste één jaar. De vergunning gaat in op de datum waarop de vreemdeling aantoonbaar aan alle voorwaarden voldoet, doch niet eerder dan de datum van aanvraag van de vergunning.

2. De geldigheidsduur van een vergunning tot verblijf kan telkenmale met ten hoogst één jaar worden verlengd, met dien verstande dat deze termijn ten hoogste vijf jaren bedraagt, indien het een vreemdeling betreft aan wie het sedert ten minste vijf jaren, onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip waarop hij een aanvraag om het verlengen van de geldigheidsduur der vergunningen heeft ingediend, krachtens een der bepalingen van de artikelen 9-10 van de Wet was toegestaan in Nederland te verblijven.

3. Onverminderd het bepaalde in de voorgaande leden is de geldigheidsduur van een vergunning tot verblijf ten minste één maand korter dan de termijn gedurende welke de vreemdeling op grond van een geldig document voor grensoverschrijding kan terugkeren naar het land door welks autoriteiten het is afgegeven.

4. Indien een vreemdeling een aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van een vergunning tot verblijf dan wel een voorwaardelijke vergunning tot verblijf, door omstandigheden geheel buiten zijn schuld gelegen niet tijdig heeft ingediend, wordt deze aanvraag behandeld als een verzoek om voortgezet verblijf en kan de vergunning tot verblijf worden verlengd in aansluiting op de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf waarvan verlenging is gevraagd.”

2. Vreemdelingenbesluit 2000

“**Artikel 3.57.** De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, wordt, behoudens artikel 3.68, verleend voor ten hoogst één jaar en kan telkens met ten hoogste één jaar worden verlengd.

(...)

Artikel 3.67. 1. In afwijking van artikel 3.57, kan de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning worden verlengd met vijf jaren, indien de houder van de verblijfsvergunning op het moment waarop de aanvraag is ontvangen of de beschikking wordt gegeven:

a. gedurende een jaar rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder a, van de Wet heeft op grond van een huwelijk, een geregistreerd partnerschap of een relatie als bedoeld in

artikel 3.14, en het verblijfsrecht niet-tijdelijk in de zin van artikel 3.5 is of

b. gedurende vijf jaren aaneengesloten rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder a, van de Wet heeft en het verblijfsrecht niet-tijdelijk in de zin van artikel 3.5 is.

2. In afwijking van artikel 3.57, kan de verblijfsvergunning worden verleend of verlengd met een langere geldigheidsduur, indien de geldigheidsduur van de te verlenen of te verlengen verblijfsvergunning op het moment waarop deze wordt verstrekt ingevolge artikel 3.57 alweer zou zijn geëindigd.

Artikel 3.68. In afwijking van de artikelen 3.57 tot en met 3.67 wordt de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, verleend met een geldigheidsduur die één maand korter is dan de termijn gedurende welke de vreemdeling op grond van een geldig document voor grensoverschrijding kan terugkeren naar het land door welks autoriteiten het is afgegeven.”

3. Voorschrift Vreemdelingen 2000

Artikel 3.34a, tweede en vierde lid (ingevoegd bij ministeriële regeling van 27 maart 2002, Stcrt. 69, in werking getreden per 1 mei 2002)

“2. Terzake van de afdoening van een aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 14 van de Wet, is de vreemdeling, niet zijnde gemeenschapsonderdaan, een bedrag van € 169 verschuldigd.

4. De leges worden per aanvraag door de korpschef geheven.”

4. Met betrekking tot de legeskosten

4.1. TBV 2002/5 Wijziging Legesheffing (Stcrt. 12 april 2002, nr. 71/pag. 9)

“1. Inleiding

(...)

Voorts worden door inwerkingtreding van een nieuw artikel 3.34a van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 per 1 mei 2002 leges ingevoerd ter zake van afdoening van de aanvraag tot het verlengen en wijzigen van de verblijfsvergunning regulier voor bepaald tijd.

(...)

3. Introductie nieuwe leges

Ter zake van de afdoening van een aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd zijn door de vreemdeling leges verschuldigd van € 169, ongeacht de leeftijd van de vreemdeling en ongeacht de duur van de gevraagde verlenging.”

4.2. TBV 2002/49 Wijziging Legesheffing (Stcrt. 21 november 2002, nr. 225/pag. 10)

“2. Verhoging leges ter afdoening van een aanvraag

De hieronder in paragraaf 3 vermelde verhogingen zijn het noodzakelijk gevolg van een verhoging van de financiële taakstelling van de Immigratie- en Naturalisatiedienst ingaande 2003, ten opzicht van de reeds verhoogde taakstelling ingaande 2002.

3. Aanpassing Vreemdelingencirculaire 2000

De tekst van de Vreemdelingencirculaire 2000 wordt gewijzigd als volgt.

Het bedrag € 258 wordt telkens vervangen door € 430.

Het bedrag € 169 wordt telkens vervangen door € 285.

Het bedrag € 539 wordt telkens vervangen door € 890.

Het bedrag € 26 wordt telkens vervangen door € 28.”

4.3. Brief minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 28 augustus 2003

“In 2001 heeft de regering besloten dat het bedrag dat aan leges betaald wordt, moet worden verhoogd. In een toelichting aan de Tweede Kamer over dit onderwerp schrijft de Staatssecretaris van Justitie: ‘Voorheen werd slechts een zeer beperkt deel van de daadwerkelijk met de afdoening van aanvragen gemoeide kosten via de leges doorberekend aan de vreemdeling..... Daarbij geldt als uitgangspunt dat de leges ten minste de helft van de kosten van de afdoening van aanvragen en afgifte van documenten dekken.’

Uitgangspunt is dat de burger voor diensten van de overheid een vergoeding behoort te betalen die in redelijke verhouding staat tot de kosten die daarvoor worden gemaakt. In 2001 waren de inkomsten uit leges 7 565 miljoen euro, terwijl de lasten voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst 313 284 miljoen euro bedroegen. Voor 2002 en de daaropvolgende jaren is het inkomen uit leges begroot op 45 910 miljoen euro. De lasten zullen de komende jaren die van 2001 benaderen. In de Rijksbegroting van 2003 kunt u nagaan wat andere overheidsorganen doorberekenen aan het publiek voor geleverde diensten. U kunt de Rijksbegroting op internet raadplegen op het volgende adres <http://rijksbegroting.minfin.nl>. U kunt dan vooral letten op de baten- en lastendiensten die onder de verschillende ministeries ressorteren én de opbrengsten van derden om tot een

goed vergelijk te komen.”